

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenčni ponedeljike in dneve po pravnih, ter velja po pošti prejemam, za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četr leta 4 gold. — Za Ljubljansko bres pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 16 krajev, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tisoč dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje eden četrtstopnički petit-vrste 6 kr. če se označilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Kokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravljenje, na katero naj se blagovolijo pošiljati narodna, reklamacije, oznanila t. j. administrativne redi, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Vabilo na naročbo.

Z novim letom se začne na „Slov. Narod“ novo naročevanje. Ta edini slovenski dnevnik nastopi zdaj svoje sedmo leto in velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za celo leto	13	gld.	—	kr.
Za pol leta	6	50	"	"
Za četr leta	3	30	"	"
Za en mesec	1	10	"	"
Za pošiljanje na dom se računa 10 krajev na mesec, 30 kr. za četr leta.				

S pošiljanjem po pošti velja:

Za celo leto	16	gld.	—	kr.
Za pol leta	8	"	—	"
Za četr leta	4	"	—	"
Za en mesec	1	40	"	"

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četr leta 2 gld.	50	kr.
Po pošti sprejemam	"	"

Ob enem zopet prosimo, da oni gospodje, ki so nam še kaj na dolgu, precej poravnajo.

Administracija „Slov. Naroda“.

Novo leto

in sicer veseljše nego je bilo preteklo, naj všečimo v prvem broji sedmoga tečaja svojim bralcem, prijateljem in podpornikom. Želimo svojemu listu in delu dobrega uspeha, vsem boriteljem za boljšo bodočnost slovenskega naroda potrebne žilavosti in neutrudnosti in vsezmagojoče ljubezni do mile nam domovine.

Svojim protivnikom, domačim in tujim želimo, da pridejo v tem letu do spoznanja, da mi ne terjamo nič drugega nego to, kar s poštenim srcem in umom za pravo izpoznamo in ljubimo, da bodo torej pri nas prestali ves boj, vsa nesloga, vse strasti in vsi udarci, kadar nam bodo naši protivniki — pravični!

In če se od teh dveh želj le nekoliko izpolne, blagoslavljal bi bomo potem to leto, ki z današnjim dnevom nastopa, leto 1874.

Slovenci in Italijani.

Iz Trsta 30. dec. [Izv. dop.]

Zopet vam pošiljam posnetek iz članka, ki ga donaša „Il Corriere di Trieste“ na odličnem mestu, naslanja se na onega, katerega sem bil „Slov. Nar.“ celega v prevodu poslal: „Moram resnico izreči — pravi pisec — zakaj je nam Slovanom paziti na vse, kar se govori in dela od Triglava do Črnogore, da nam nihče ne bode mogel očitati, da podkopujemo slogo mej mestom in okolico. Mi Slovani dobro vemo za neke knjige, ki se v Italiji pišejo in tiskajo z zemljevidi vred, kateri prištevajo primorje in Dalmacijo,

laškemu kraljestvu. To so se vé da sanje, toda sanje, katerim moramo bedenje in opreznost proti staviti, da se ne bi mislilo, da je čreda ovác na prodaj tistem, ki več plača. Eden teh laških pisačev tudi vam znani Libero Liberi zasmejuje vsako vestnost v mednarodnih mejah, on le trdi, da varnost Italije zahteva, da se jej meje čez Gorico, Trst in Dalmacijo raztegnejo. Mi Slovani pa moramo na to odgovoriti, da varnost države, katerej pripadamo, zahteva, da to ostane „in statu quo.“

Italija naj se ustavi pri Idriji (Idrio) in mi ostanemo prijatelji; naj se ne ozira na levi breg imenovane mejne rečice, kajti isti dan, ko bi Italija korak čez njo naredila, bila bi Avstrija in Slovani ena in ista moč in sila. To je jasno, laška vlada to izprevidi in večina Italijanov vé, da omenjene okrajine, pridružene Italiji, bi je bili v nesrečo. Libero Liberi ima tudi mnogo pristašev; a tudi za menoj jih je mnogo, ki davajo in zahtevajo spoštovanje. Narodna dolžnost nam veleva, da branimo svoje meje. Ne motite nas! Na našej strani je pravo, a po sreči je na našej strani tudi mož, brez katere bi bilo pravo dandenes beseda brez pomena. Tukajšnje obali so del okvira, v katerem hočemo ostati. To je tako važno za nas, kakor „biti ali ne biti“. Kdor je Italijan, naj si ostanе, sveta dolžnost je vsacemu ostati, kar je, in razvijati se po zmožnosti, in po podedovanih spominih drage svoje domovine. Kdor pa misli na razširanje in prisvajanje, naj tudi pomisli, da so časi pretekli, ko so se narodi nevprašani prodajali.

Ne trpimo, da se nas Ruse imenuje, in to iz edinega razloga, ker se nam s tem izrazom podnika upor proti državi, kakor je ob svojem času vaša beseda „italianissimo“, tudi tak pomen imela. To je zakrivila politika, ki nam tudi najzvestejšega prijatelja, to je slovar kvare. „Cittadino“ 20. t. m. je nas Slovane zasmehoval, ki smo Nemci v Ljubljani in Lahi v Dalmaciji, ali naj se prepriča, da mi tiste odpadnike črtimo, ki so Italijani ali Nemci le iz umazane sebičnosti. — Imel bi tudi ostro besedo za one, ki ne spoznavajo narodnega čutja, ako jim je neugodno, to je pri drugih, ki ga pa kakor besni na pomoč kličejo, ko se jim krištno zdi, toda bodi denes zadosti“.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. decembra.

Med konfesionalnimi postavami, katere bodo državnemu zboru predložene, nij one o obligatoričnem civilnem zakonu. Stremaier si menda ne upa duhovenstva žaliti in tudi pri dvoru so odločilni krogi baje pro-

tivni temu zakonu, ki se je sicer pri nas na Slovenskem ob času francoske invazije brez vsega pohujšanja vršil.

Graška mestna občina protestuje proti temu, da je deželni zbor šolnino odpravil. Zato so poslali deputacijo na Stremaayera s prošnjo, naj cesar postave ne sankcionira. To so nemški liberalci.

Tiroški cesarski namestnik grof Taaffe je pozvan telegrafično na Dunaj. Pravijo, da zarad šolskega vprašanja v Tirolah. Ruseni so svetovali v gališkem zboru, naj se nova postava o zemljiškem davku izroči državnemu zboru v sklepanje. S tem centralističnim nasvetom so se hoteli Nemcem prikupiti.

Hrvatski sabor je volil namestnik Živkoviča, ki je sekcijski načelnik postal, Kreštiča za predsednika.

Ministersko posvetovanje v Pešti je veljalo postavam o ukvarjanju vojakov in vojni upravi. Skupni budget nij bil na vrsti.

Vnanje

Konservativna večina francoske zbornice je uže od začetka vsa pokvečena, kar se čedalje bolj vidi. Posebno verska vprašanja razdvajajojo skrajno in zmerno desnico. Skrajna legitimistično ultramontanska stranka se strašno togoti, da žolta knjiga ne govorji ničesa o stiskani rimski kuriji, in terja, da mora general du Temple, ki je včasi tako navdušen, da nori, svojo interpelacijo vzdržati. Toda celo „Assemblée“, ki je gotovo dosti legitimistična in Italiji sovražna, je zoper to skandalozno interpelacijo, ki bi francoski nič menje ne škodovala, kakor katališki cerkvi. V vodečih klasah se čedalje bolj kaže divergencija. Broglie se drži programa desnega centra, Décaze pa se kaže čedalje bolj kot nositelj planov levega centra. Med obema pa se razvija čedalje bolj vpliv eksbonapartiasta Magne, posebno v notranjih zadevah. Mac-Mahon pa stoji kakor vol na gori, bodi-si iz previdnosti ali iz nevednosti, vendar se bo ministerijalna kriza teško dala odlašati. — Ultramontanci so imeli zadnje dni zopet nesrečo. Zaprla sta se namreč Azur oče in sin, ki sta izdala v svoji tiskarnici list „France Nouvelle“. Bila sta etev ultramontanske družbe in posebno škof iz Nancy jima je bil pokrovitelj, in je izrekel od njune tiskarnice, da je izvrstno krščansko delo. A vendar bosta ta izvrstna kristjana po dve leti sedela in večlike globe plačati morala.

Diktatura španjskega prezidenta Kastelara se bliža koncu. Kakor se sliši, je staro mož sklenil, da je ne prevzame več, ker je telesno in duševno oslabel. Republikani, kateri je on predsedoval, se slabo godi. Vsa-kakake stranke jo napadajo, Karlos, kralj po božji milosti je dobil dosta privržencev, baje, da je vsa severna Španjska v njegovih rokah. Moriones se svojimi vojaki je iz svojih pozicij prognan, vojska se ima vneti, ki bo obsodila, ima-li Španija vladana biti po republikanskih, ali don Karlosovih in njegovih binavskih drugov načelih. — Na čelo za Kastelarom pride menda Py y Margall.

General Sickles, amerikanski poslanec v Madridu je prosil za demisijo. Nij mu namreč prav, daje tikoma „Virginijevega“ vprašanja državni sekretar Fish tako za hrbotom

ravnal mu. Unija je demisijo sprejela, uzrok temu ji je nerodno in vzbujeno ravnanje Sicklesa v omenjenem vprašanji. Na njegovo mesto pride Caleb Cushing.

Grškemu kralju je poslal sultan po svojem poslancu osmanie-red in lastnoročno pisan list. Essad Bey in njegovi sekretarji so bili h kralju na obed povabljeni in so se z njim prav prijazno razgovarjali.

Dopisi.

Iz Notranjskega 29. dec. [Izv. dop.] (Volitev v deželnem zboru). Kmetske občine na Notranjskem bodo uže 8. januarja 1874 v Postojni volile novega deželnega poslance namestu umrlega č. g. Matije Korena, ki je do sedaj z dr. Costo vred, ta okraj zastopal. Potrebno se nam zdi opomniti, da se ne bodo volili novi volilni možje, pa tudi tisti, ki so zadnjic izbirali poslance v drž. zbor, nemajo pravice zdaj voliti, kajti tu nam gre voliti deželnega (a ne državnega) poslance in tega izbrati imajo pravico tisti volilni možje, ki so uže l. 1871 ranjkega Korena poslali v deželni zbor. Teh volilnih mož je 105. Novi se bodo volili samo ondi, kjer so stari pomrli.

Ker je čas do volitve novega poslance le kratko odmerjen, ker je volitev vsakega poslance bodi-si v deželnem, bodi-si v državnem zboru, kako važna stvar, za to je zadnji čas, da se malo okrog sebe ozremo, pravega mož za svojega kandidata postavimo, ter ako bog da i sreča junaka, tudi za poslance izberemo.

Notranjci so uže pri zadnji volitvi v drž. zbor pokazali, da se zvesto drže tiste strani, ki si je na svojo zastavo zapisala lepe in navduševalne besede: „Vse za domovino, svobodo in omiko!“

Možje, tudi zdaj ne smemo zaostati! Postaviti si moramo za kandidata mož, ki se odločno drži slovenske narodno-liberalne stranke, ki pozna naš kraj, naše križe in težave in ki ima srce za naš narod. Čas do volitve je kratek in naglo se moramo zjediniti o svojem kandidatu. Prepričani smo, da večini notranjskih volilcev iz srca govorimo, če pravimo: „**G. Hren** bodi naš kandidat, naš poslanec!“ Hrena pozna po Notranjskem vsak človek. Hren je odločen naroden liberalec, v gospodarskih in domovinskih stvareh izveden mož in domač človek, Notranjec, ki dobre ve in pozna, kje nas Notranjce črevlj žuli. Zatorej še enkrat pravimo: Notranjci, g. Hrena si izvolimo za svojega poslance!

Več volilcev.

Iz Idrije 29. dec. [Izv. dop.] Znano je, da je tukajšnji mestni zastop poslal na dunajsko svetovno razstavo idrijske čipke (špice), katere so doble srebrno medaljo. Bile so pa v prav primitivni omari spravljene. Uže proti koncu razstave predlaga in prosi mestni župan, gospod Perlič, podpore, da pojde na Dunaj in da bode ono omaro oddal ali pa prodal. „Vrana vrani oči ne izkljuje“, pravi pregovor, in njegovi privrženci mu takoj privole. A župan nij družega opravil, kakor, da si je svojega špediterja najel, kar bi bil pa tudi lehko pismeno opravil. Oni gospod je zahteval 14 gold. za poravnava stroškov, brez svojega zasluzka. I kaj mislite, koliko so mu naši očetje za njegov trud votirali? 25 goldinarjev!! „Nur nobel!“ so si mislili, pri tem pa ne na našo

prazno blagajnico gledali. One čipke z omaro so došle, a vse pobito. Tedaj je stalo vse skup 30 gold., kar pa vse skup nij toliko vredno. To je modro starainstvo, boste dejali! —

27. dec. je bil občni zbor čitalničarjev. Iz blagajnikovega poročila se je videlo, kako ugodno stanje čitalnice. Iz dohodkov 631 gold. so se nakupili plehasti instrumenti; so se časopisi, godba zdržala in mnogo drugih rečij. V vsem je bilo 12 veselic. Izvolil se je stari odbor, ker se je vsak nadejal, da bude z ravno tako marljivostjo delal prihodnje leto, kakor je pretečeno. Sicer pa moramo pri občnem zboru lepše parlamentarno vedenje priporočati, kakor je bilo zadnjic in ne proti pravilam neudom besedo dati. — Udov je bilo domačih 58; vnajnih 17; brezplačnih 8.

Občno se vse pritožuje proti neredu na naši pošti. Pisma, frankovana in celo rekomandirana ležijo po tri meseca na pošti; še več, nekov kmet je prejel denes dva rekomandirana pisma, ki sta uže došla na tukajšnjo pošto, eden 13. februarja, drugi pa 19. aprila 1873; tedaj je ležalo eno pismo 11, drugo 8 mesecev. Ako se temu neredu kmalu v okom ne pride, bodo dotični prisiljeni (ker se je uže mnogim zgodilo) pri poštni direkciji tožiti. Sicer pa vprašamo, kdo je temu uzrok, poštar ali poštni ekspeditor?

Pri občnem zborn uradniškega društva „Kazine“ so po hudi debati (!) propale „Novice“ za prihodnje leto in naredilo se bode na „Slov. Narod“, kakor se je sklenilo.

Ranjki dr. Spacapan še zdaj nema miru. Bil je rudarjev idrijskih zastopnik v zadnjih paše. I zdaj hočejo trditi nekateri, ker je tožbo zgubil, da hodi po noči po sodniskih aktih ropotat. (Pri nas so namreč takе vratje jako med ljudstvom razširjene.)

Iz Ljubljanske okolice 30. dec. [Izv. dop.] „Laib. Schulzeitung“ strastno in hudobno izrazuje svoje zagrizeno sovraščvo proti slovenskim učiteljem v vsakem svojem listu. Tako tudi v zadnji številki. Glavne osobe pri tem početji so: Gariboldi, Linhart in Zima, kateri vsi so učitelji na našem učiteljskem izobraževališči in kateri stoje pod posebnim varstvom dež. nadzornika za ljudske šole. Kakošni bodo postali sedanji kandidatje, ako se navdajo duh njihovih učiteljev, n. pr. Gariboldija, ki trdi, da se v nemški šoli otroci najboljše slovenščine nauče, ali ako si prisvoje misel Linhartovo, ki trdi, da se tuj jezik ne sme učiti na podlagi materinega jezika, ali pa, ako verjamejo Ziminim zvijačam in lažem ki se glase: „V našem društvu (kraainscher Lehrerverein) je večina čvrstih (!) Slovencev (!), mi spoštujemo enakopravnost, mi bi izdajali slovenski list, pa učitelji na kmetih že nemškega“ itd.!? Iz častilakomnosti, iz dobičkarije ste na poziv Pirkerja in še višjih vladnih mož to grdo početje podvzeli. V zahvalo, da Vas rabijo kot mrtvo orodje, ste sicer uže nekaj dosegli — nekaj mastnih služeb, a pomnite, da se bode slovenski narod enkrat tudi Vas znebil. — V svoje mreže ste res vjeli uže nekaj kruhoborcev, a vedite, da večina učiteljev nij nikakor na Vaši strani, — zastonj je Vaša baharija! Škoda, da nij zdaj v Ljubljani vsaj enega učitelja,

viti se svojim narodnim kolegom! Proč bi bila potem Vaša baharija, zvijača in hudo-bija! Poskrili bi se v temne kote, ali pa se še uklanjali prvaku slovenskih učiteljev kakor ste to storili anno 69, 70, 71.

Iz Štajerskega 28. dec. [Izv. dop.]

V kako žalostnem stanu se nahaja narodno učiteljstvo na Kranjskem, to nam je zadnjic eden dopisovalcev iz Notranjskega prav dobro nariral. — Da smo pa prišli do tega, gotovo so krive tudi slabe plače, ki boljše učitelje deloma silijo zapuščati svojo domovino in se preseljevati v tuje dežele, deloma pa prouzročujejo da veliko takih, ki ostajo doma, pistopa k društvu kruhoborcev, ki si upajo reči: „Unser Verein besteht fast durchgängig aus eifriger Slovenen“, a slovensko ime pri vsakej priliki zaničujejo, ker se nadajo pomoči od nemškutarjev in tako svojo narodnost zatajujejo za par grošev. Eden kolovodjev omenjenih ljudij mi je pri priliki sam dejal, da so pač narodni, a da zato morajo nemškutariti, ker se nadajo od one strani boljših služeb, ker je deželni šolski svet protinaroden. Pač žalostno a — istinito. Vprašajmo se, imajo-li učitelji za Kranjsko kako učiteljsko izobraževališče? Odgovoriti si moramo, da ne, ker učiteljski abiturienti gredo večinoj iz dežele iskat si k sosedu boljših služeb. Tako tedaj mlade moči zapuščajo deželo, in se tudi ne vračajo, dokler plače ne bodo enake onim sosednih dežel. In ko bi prevzel kak abiturient kako podučiteljsko službo za 280 gld., bi-li ne bila to zanj škoda? Vsak pomagač ima zdaj toliko na leto in še stanovališče zraven, a — pomagaču nij potreba najmanj 12 let v solo hoditi. Z dve sto osemdesetimi goldinarji ne more izobražem človek niti živeti niti umreti.

To zlo bi se dalo le tedaj odvrniti, ako bi deželni zbor očiteljske plače povišal. Potem bi mlade moči gotovo doma ostajale, in one, ki so zunaj, nazaj prišle, in tako bi se na Kranjskem učiteljstvo prerodilo in ojačilo, a tudi marljivo delalo za narodno blagostanje.

Domače stvari.

— (Iz Sodražice) se nam 29. dec. piše: Včeraj smo imeli jako vesel večer; bila je narodna veselica našega „bralnega društva“. — Med govorji se je odlikoval prav izvrstni govor o slogi in narodni kreposti gospoda Severja, učitelja pri sv. Gregorji in našega pevovodje. — Govornik zasluži uvrsten biti med boljše javnih govornikov na velikih mestnih odrih. Končaje govor je g. Sever omenil še 25letnice in delovanja cesarjevega, društvo pa je vskliknilo trikratno „slavo“ in „živio“! Na to se je zapela cesarska himna. — Iskreno zahvalo moramo za to izreči našemu pevovodju g. Severju. Mnogo tujcev iz obližja bi se bilo še udeležilo naše veselice, a grdo vreme z dežjem in snegom jih je zadržalo. — Končno naj še omenim, da je v Sodražici 21. t. m. požar dve hiši vpepelil. Zavarovane ste bili obe.

— (Iz Novega mesta) 18. dec. se nam piše: Pri zadnjem občnem zboru narodne čitalnice v Novem mestu bili so voljeni v odbor naslednji narodnjaki: g. grof Josip Barbo, predsednik; g. Karel Rozman, pod-

(Dalje v prilogi.)

predsednik; g. Ferdo Seidl, blagajnik; g. Filip Tratnik, knjižnjičar; g. Janko Poljanec, c. kr. profesor, tajnik; in za odbornike gospodje: Franjo Durini, Adolf Gustin, Anton Kalčič, Franjo Kastelec, ml. Josip Kravš, Valentin Oblak, Vinko Boben, Franjo Vidic. Na Silvestrev večer bo pri g. Vidicu na kandidiji, dala čitalnica veselico in ples.

— (Iz Maribora) se nam piše: Ko je v zadnji številki „Sl. G.“ zabrenčal na bogoslove ter istim že drugikrat hinavstvo, fanatism in brezsramnost očital, začelo se je v mariborskej bogoslovni „im Nameu des Fürstbischof“ strašno preiskavanje in pravi se, da bode neki najmenj do šest ali osem bogoslovcov odpravljenih (? Ur.) Na skoro, ko vse bolj poizvemo, o tem kaj več. Samo to smo slišali, da se bode svet, ako katerega odpustē, čudom začudil, kakova je neki mariborska bogoslovna po svojej notranji dosle še nepoznatej strani! — „Sami najprej bomo poštenjaki!“ —

— (Učitelji ljubljanske okolice so imeli predvčeranjem občni zbor. Med drugim so nemškutarji predlagali, naj se slovensko učiteljsko društvo z nemškutarskim „Krainischer Lehrerverein“ v eno društvo stopi. — Naj oni gg. učitelji, v katerih je še kaj poštenega narodnjaštva ter nijsko goli kruhoboreci, pazijo, da jih zimovci ne prevarijo.

— (Pripravljevalni tečaj) na tukajšnjem učiteljskem izobraževališči se bode menda začel v prihodnjem letu za učence, kateri so dokončali ljudsko ali meščansko šolo in nijsko še zreli za izobraževališče učiteljsko.

— (V Kamniku) se bode 2 razredna dekliska šola za 1 razred pomnožila.

— (Ljutomersko učiteljsko društvo) je imelo 29. dec. svoj občni zbor. Udeležitev od strani učiteljev nijsa posebno velika. Govoril je g. L. o šolski razstavi, zlasti o izgledni avstrijski šoli na Dunaji, g. Kryl pa je razlagal iz fizike in ob enem eksperimentiral z nekterimi važnejšimi aparatimi. Želeti bi bilo, da bi se vsi učitelji v prihodnje teh zborov, ki so ravno njim namenjeni v daljno izobraženje, bolj udeleževali.

— (Iz breškega okraja) nam piše učitelj: Slovenski učitelji pri nas kako obžalujejo, da je „Slov. učitelj“ prenehal izhajati. Ta je vsem naprednim slovenskim učiteljem ugajal, samo gledé pravopisa, ali prav za prav, da mu ne delam krivice, zastran tiskarskih zaprek, je imel večkrat kako hibo.

— (V Ljutomeru) je izvoljen za župana g. Jože Steyer, najzmernejši izmed vseh onukajšnjih nemškutarjev.

— (Premembre v učiteljstvu.) G. Jože Benedek je dobil učiteljsko službo v Planini, gosp. Jože Vovk v Črnom vrhu pri Idriji in g. Pavel Kavčič podučiteljsko službo pri sv. Mariji v Puščavi na slov. Štajerji.

— (Plače učiteljev) v Radečah, Leskovcu, v Krškem, Čatežu, Doljni, sv. Križu in Boštaju bodo po uredbi dež. šol. sveta po 500 gld.

— (Nova amazona.) Piše se nam: V Zagorji pri Savi je neka 24 let stara žena pretepla necega krojaškega pomagača tako neusmiljeno, da mu je vso levo roko zdrobila. Pripeljali so ga 8. dec. t. l. v ljubljanski ranoceljski oddelk in položili so ga na posteljo št. 58, kjer svojega zdravja pričakuje. Nij upanja, da bi ta hrabri kro-

jaški pomagač še v dveh mesecih ozdravel, ker ženski udarci so baje posebno strupeni. Čudno je pač to, da 24 let stara žena ima tako moč, da korenjaka, kateri je 43 star in meri pa 5' 5" tako polomasti.

— (V graškem deželnem zboru) so cirkulirale in veliko smeha vzbujale sledeče vrste:

Wretschko, dictus „renegatus“,
Inspectionibus beatus,
Referendum incipit;
Primo omnes tumulture,
Dehinc omnes cubuere:
Tota domus dormuit.

— (Živinska kuga). Iz čabarskega okraja na hrvatsko-kranjski meji se nam piše 29. dec.: Zdaj so došli na kranjsko in kočevsko mejo hrvatski vojaki in denes se še tukaj nahajajo, ter stražijo zastran živinske bolezni, a niti lansko niti letošnje leta nij v naših krajih živinske bolezni. Samo enkrat v jeseni je neki živinski trgovec občine prezidanske nekoliko goved iz Klane prinal, a slav. c. kr. sodnija čabarska je hitro dala ova goveda pokončati in zakopati, potem se od bolezni nij več slišalo v naših krajih. — Ker pa ravno ta čas slav. c. kr. glavar g. Fladung iz Kočevja pride na mejo, in obiskuje kraje naših hrvatskih kranjskih mej, sliši nekoliko neumnikov o tem govoriti, nam ta gospod kar mejo zapre in zapove vojakom, da ne smejo nobenega človeka ni tja ni sem pustiti in to traja uže dva meseca! Premislite, kaj morem, ko slišim glase siromašnih Kočevarjev, da v občinah Travi, Dragi, Osvinici in še v drugih občinah, ki so mejaši in trgovino imajo posebno z nami Hrvati, kako žalujejo! Ako bi se primerilo, da bi v onih občinah kak človek zbolel, nemajo za bolnika niti kaplice dobre juhe, ker nij mesa v onih občinah.

— (Na ledu) bode denes na Kernu v Ljubljani napravil g. Doberlet ob 5. zvezcer veselico, če bo ugodno vreme.
— (Kozé v Ljubljani) sicer nijso hujše, a čedalje bolj se širijo. Magistrat je postavil stalno komisijo, ki ima vse storiti, da se tej epidemiji pot zapre. V tej komisiji so župan, 4 mestni odborniki, dva mestna zdravnika in prvi magistratni svetovalec. Predvčerajnjem je ta komisija imela prvo sejo, pri kateri se je sklenilo, zasilno bolnico v Trnovem za 50 osob povečati, obleka kozačnih se mora desinfisirati, pri ubogih na mestne stroške. Županu se je reklo, da sme neomejeno denar rabiti v zabranjevanju bolezni.

Razne vesti.

* (Živine se pokolje) v Ljubljani vsako leto okolo 3600 goved, 7000 telet, 9000 prešičev, 11.000 ovac, in druge drobnice.

* (O preljuba loterija). Uradnik neke dunajske agencije, Funk, je bil postal mahoma hud loterijsk igralec. Čem bolj ga je nesreča preganjala, tem več je stavil. Včasih je po več sto goldinarjev dal na eno številko, končno celo 4.000 na eno. Denar je svojemu gospodarju iz kase jemal, in mu počasi nad 50 tisuč gold. iznosil. Tudi znanejnu sleparju Orlici v Brilnu je večkrat pisal, naj mu pošlje nezmotljivih številk, pa jih nij hotel, ali pa znabit sam nij vedel za nje.

* (Energično). Angleški generalni poštni mojster, Playfair žuga, da odstopi, ako vlada poštnim uradnikom ne zboljša plače. Pravi, da poštnih opravil ne more voditi z nezadovoljnimi uradniki. Vlada mu bo voljo izpolnila.

* (Kuhar, ne kuharica.) 11. t. m. je hotela v Pešti neka 45 let stara ženska ogoljušata kmetico, ki je jajca prodajala. Pandurji zapró kuharico, ki je uže nad 20 let v Pešti služila. Pri zdravniškem preiskovanju se je pokazalo, da je Veronika Juhas, tako se je namreč goljušiva kuharica imenovala — moškega spola. Na vprašanje, kako da nosi žensko obleko, je „kuhar“ odgovoril, da so ga od mladih nog kot žensko oblačili. Po obrazu je gladko obrit, lasi mu visijo čez pleča. Zaprl so ga prvo noč med vjetnice, drugo pa je moral že pri moških arestantih prenočiti.

* (Pop o šoli.) V koloskem komitatu je rumensk pop tako-le pridigoval: „Bratje moji! kdor ima dve kravi, naj obe vpreže, kdor ima pa samo eno, naj jo pripreže h kravi svojega soseda, in naj gre jutri orat njive našega šolskega nadzornika, gospoda Kethelja: on to zaslubi, ker ga nij nikdar k nam, akoravno je komaj pol ure od nas; on nas ne sili, da svoje otroke v šolo posiljavmo in šole popravljajmo in zidajmo, kakor drugod. Mi imamo svoje otroke celo lehko pri delu, ker jim nij treba v šolo hoditi; zato uže smemo gospodu nadzorniku en dan darovati. Kdor ne pride orat, ga nazzanim gospodu nadzorniku, da bode moral potlej svojega otroka v šolo posiljati.“

Tržna poročila.

Iz Budapešte 27. dec. Kupcev je bilo še precej, toda pripeljalo se žita zavoljo velikih praznikov nij veliko. Posebno pšenica je bilo od začetka tedna za 10 kr. poskočila; v soboto pa je bila celo za 15 do 20 kr. dražja. Prodali so pšenice okolo 50.000 centov. Rež je imela prav slab semenj; dobra sorta je z največjim trudem ostala pri stari ceni, slaba pa je precej za 10 do 15 kr. padla in so je komaj 8000 vaganov prodali. Ječmenov trg je bil tudi zaspan, in ker se je 10—15 kr. manje ponujalo, so se prodajalc zelo držali z blagom. 15.000 vaganov so ga prodali. Koruza je svoj semenj s tem začela, da je za 5 do 10 kr. odnehalo. Prodali so je okoli 20.000 centov. Oves je bil od konca po ceni preteklega tedna; pozneje pa je zaradi slabega pripeljavanja za 2—4 kr. poskočil.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescière du Barry v Londonu.

Nobena bolezen ne more izvrstnej Revalesciere du Barry zoperstaviti se in odstrani taista brez leka in brez stroškov vse bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, zlezah, na sliznicu, v dušnjaku, v mahrurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, nadhujo, kašelj, nepravljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krv, sumenje v ušesih, medlico in bljovanje tudi ob času noščnosti, scalno silo, otočnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričevalo ozdravljenih, ki so vsem lekom zoperstavljala se:

Spričevalo št. 57.942.

Gleinach, 14. julija 1873.

Vašej Revalesciere imam razen Bogu v mojih strašnih boleznih v želodci in čutnicah življenje zahvaliti.

Janez Godec,

provizor fare Gleinach,
pošta Pod goro pri Celovci.

Spričevalo št. 62.914.

Weskau, 14. septembra 1868.

Ker sem dolga leta za kronično bolezen zlate žile, na jetrah in zapor vsakovrstne zdravniške pomoci brez uspeha rabil, sem pribeljal v svoji obupnosti k Vašej Revalesciere. Ne morem se ljubemu Bogu in Vam dovolj zahvaliti za dragi dar narave, kateri je za-ma velika dobrota bil.

Franc Steinman.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesciere pri odraščenih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih puščicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesciere-Biscuiten v puščicah á 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem izrekujeta podpisana presrečno zahvalo za obilno spremjevanje 27. decembra 1873 na mirodvor pri poketu ranjega, nepozabiljivega soprega, oziroma očeta

Franceta Žorža.

Isto tako najgorkejšo zahvalo gg. pevcem za prekrasne žalostinke.

V Idriji, 29. decembra 1873.

Frančiška Žorž,
Lavoslav Žorž.
(348)

Lekarna k angelju.**Lekarna k angelju**

(poprej k angelju varhu)

Ljubljana — dunajska cesta.

Podpisani naznani, da ima v svoji bogati zalogi med drugim sledeče predmete:

Vulkanizirane reči iz gumija.

Klistirne, uretralne in maternične brizgalnice.

Klijoske pumpe.

Irigatérje iz kovine in porcelana.

Mlečne pumpe, sesalne flaše.

Vezi za počence, suspenzorije.

Podloge za postelj

iz najboljšega gumija.

Pravi jamajski rum,

malaško vino in črni čaj.

Vse po najnižjih cenah.

Gabriel Piccoli,
(337—3) lekar in kemikar.

Dunajska cesta.**Okraini zdravnik.**

V slovengraškem okraji je razpisana služba okrajnega zdravnika z letno plačjo 500 gold. Pisma in dokazi, posebno dokaz doktorstva zdravilstva in kirurgije, časne službe v kaki zdravilnici in znanje slovenskega jezika se naj posijo do 15. januarja 1874 okrajnemu odboru slovengraškemu. Svoj sedež ima zdravnik v Slovenskem gradu. Službena pravila so pri okrajuem odboru slovengraškem.

Okraini odbor slovengraški,

dne 15. dec. 1873.

Predstojnik: K. Saligerič.

Tržne cene

v Ljubljani 31. decembra t. l.

Plenica 7 gl. 20 kr.; — rež 4 gl. 80 kr.; — ječmen 4 gld. — kr.; — oves 2 gl. 10 kr.; — ajda 4 gl. 10 kr.; — prosò 4 gl. 50 kr.; — koruza 4 gl. 80 kr.; — krompir 2 gl. 50 kr.; — fižol 6 gl. 80 kr.

— masla funt — gl. 54 kr.; — mast — gl. 42 kr.; — špeh frišen — gl. 30 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 2/4 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govedine funt 26 kr.; — teletine funt 30 kr.; — svinjsko meso, funt 25 kr.; — sena cent 1 gld. — kr.; — slame cent — gl. 75 kr.; — drva trda 8 gld. — kr.; — mehka 5 gl. 50 kr.

Luč lepa

Najnovejše petrolejske varnostne svetilnice z najboljšim konstruiranim metuljevim hranilnim lučnikom (1 plamen daje 6 svečnih luči), neprepirno najlepša svetilava in vendar 50 percentov prihranbe proti vsakemu drugemu svetilu. Da se ne bi bilo batki konkurenčije, so cene neslišano nizko postavljene. Za najboljšo kvaliteto se garantira.

- 1 kuhinjski svetilnic s steklom in stenjem (doht) vred kr. 45, 60.
- 1 kuhinjska, stenska ali viseča svetilnica, kompletna kr. 85, gld. 1.20, 1.50.
- 1 čedna sohariska svetilnica, celo kompletna gld. 1, 1.20, 1.50, 1.80.
- 1 najlepše oprave, celo kompletana gld. 2, 2.50, 3.
- 1 salonska svetilnica, bogato dekorirana, superfin gld. 4, 5, 6, 8, 10.
- 1 svetilnica za studiranje ali delo zastorom gld. 1, 1.50, 2.
- 1 stenska svetilnica za hleve, prednje sobe itd. kr. 90, gld. 120.
- 1 viseča svetilnica za hleve, prednje sobe itd. kr. 90, gld. 1.50, 2.
- 1 viseča svetilnica za fabrike, delavice, poslovnice gld. 2, 2.50, 3.50.

Kupe en gros dobijo rabat.

Bazar Friedman, Wien, Praterstraße 26.

Luč dobra

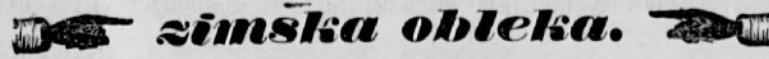
1 viseča svetilnica za obedinice s škripcom, Potovalcem, gospodarjem in železničkim uradnikom in sploh vsem tistim, ki so

dežu izpostavljeni, priporoča se prav angloški **dežni plasc**, iz novozboljšanega, ne razdržljivega, ne premodljivega blaga. Ti plasci presegajo v eleganci in tropočnosti vse druge do zdaj izdelovane. Oponutiti se mora, da so ti brez vsega sila, torej niso popravljaju podvrženi, in so tako narejeni, da se dajo tudi pri letenem vremenu na drugi strani kot elecantna vrhnja suknja rabiti.

1 kos v navadni velikosti 12 palcev dolg velja 10 gld., vsaka daljša 2 palca veljata 1 gld. več.

Kapuce veljajo kos 1 gld.

Glavna zalog
fabrike
G O V I N & S O H N
v Manchesteru.

Pred mrazom je in bo varovala zimška obleka.**Zimsko blago**

iz čiste ovječne volne, katera kakor znano telo varuje pred vsakim škodljivim vremenom, in je torej neogibno potrebna, da se zdravje v mrzlem jesenskem in zimskem vremenu vzdrži.

Rokovice iz najboljšega angleškega volnenega Buxkingha

- 1 par za gospode kr. 60, 70, 90.
- 1 " " " podložene kr. 70, 90, gl. 1.20.
- 1 " " " dvojne, najfinješi tambur. gl. 1, 1.20, 1.40.
- 1 " " " gospo kr. 40, 60, 80.
- 1 " " " fino podložene kr. 60, 80, gl. 1.
- 1 " " " dvojne, najfinješi tambur. kr. 80, gl. 1.20, 1.50, 25, 35.
- 1 " " " otroke, po velikosti kr. 30, 40, 50.
- 1 " " " podložene kr. 50, 60, 70.

Potni in drugi šali

iz najčistejše volne, najlepše načrtani.

- 1 šal za gospode kr. 70, 90, gl. 1.20, 1.50.
- 1 " " " dvakrat tako dolg gl. 1.50, 1.80, 2.
- 1 " " " otroke kr. 40, 60, 80.

Žilni grelci, najbolje vrste.

- 1 par za gospode kr. 25, 30, 40, 60.
- 1 " " " gospo kr. 25, 35, 45.
- 1 " " " otroke kr. 15, 25.

Zdravilni prsniki iz najčistejše drevesne ali ovječne volne.

Taki varujejo po zimi premrazenja, torej so zelo priporočljivi.

- 1 za gospode kr. 90, gl. 1.20, 1.40.
- 1 " " " najfinješi gl. 1.50, 2, 2.50.
- 1 " " " gospo gl. 1.20, 1.40.
- 1 " " " najfinješi gl. 1.80, 2.50.
- 1 " " " otroke kr. 70, 80, gl. 1.
- 1 " " " najfinješi gl. 1.20, 1.50, 1.80.

Zdravilne spodnje hlače.

- 1 par za gospode gl. 1, 1.50, 2.
- 1 " " " najfinješi gl. 1.50, 2, 2.50.
- 1 " " " gospo gl. 1.20, 1.80, 2.50.

Dolge in kratke zdravilne nogovice
iz čiste volne.

- 1 par za gospode kr. 30, 40, 50, 60.
- 1 " " " visokih za gospo kr. 70, 90, gl. 1.
- 1 " " " za otroke kr. 25, 35, 45, 60.

Zimske srajce iz najfinješe volne,

nove šege in lepe, prsa s svilo montirane.

- 1 za gospode gl. 2.50, 3, 3.50.
- 1 z bogato obšitim naprnikom gl. 4.50, 5.50.

Šlips za gospode in gospo, tako lep.

- 1 velja kr. 20, 35, 45, 65.
- 1 " " " iz svile kr. 50, 60, gl. 1.

Velika izbirka ovratnic za gospode in gospo

iz ljonske svile, male, bele gl. 1.

" " " vezane gl. 1.50.

" " " velike, raznobarvne gl. 2, 2.50, 3.50.

Trebušni povoji iz ovječne volne.

Eden 50 kr.

Cepice za gospode in deklice.

Po najnovejši šegi in najlepše.

- 1 za gospo gl. 1.80, 2.50, 3, 3.50.
- 1 " " " deklice kr. 60, 80, gl. 1.20, 1.50.

Predznamovanje obično založeno blago se take vrste dobiva edino le pri

Bazar Friedman, 26 Praterstrasse 26.

Kupcem na debelo se cena zniža.

(294—12)

masla funt — gl. 54 kr.; — mast — gl. 42 kr.; — špeh frišen — gl. 30 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 2/4 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govedine funt 26 kr.; — teletine funt 30 kr.; — svinjsko meso, funt 25 kr.; — sena cent 1 gld. — kr.; — slame cent — gl. 75 kr.; — drva trda 8 gld. — kr.; — mehka 5 gl. 50 kr.

Luč cena.**Dežni plašči.**

uradnikom in sploh vsem tistim, ki so dožu izpostavljeni, priporoča se prav angloški **dežni plasc**, iz novozboljšanega, ne razdržljivega, ne premodljivega blaga.

Ti plasci presegajo v eleganci in tropočnosti vse druge do zdaj izdelovane. Oponutiti se mora, da so ti brez vsega sila, torej niso popravljaju podvrženi, in so tako narejeni, da se dajo tudi pri letenem vremenu na drugi strani kot elecantna vrhnja suknja rabiti.

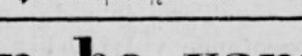
1 kos v navadni velikosti 12 palcev dolg velja 10 gld., vsaka daljša 2 palca veljata 1 gld. več.

Kapuce veljajo kos 1 gld.

Glavna zalog

fabrike

G O V I N & S O H N
v Manchesteru.

Pred mrazom je in bo varovala zimška obleka.**Zimsko blago**

iz čiste ovječne volne, katera kakor znano telo varuje pred vsakim škodljivim vremenom, in je torej neogibno potrebna, da se zdravje v mrzlem jesenskem in zimskem vremenu vzdrži.

Bašliki iz najboljega sukna.

- 1 lep z vrveami gl. 1, 1.50, 1.80.
- 1 najfinješi s svilo vezani gl. 2, 2.50, 3.
- 1 za otroke kr. 90, gl. 1.20, 1.50.

Muf za gospo in otroke.

- 1 za gospo, tako lep gl. 1.80, 2, 2.50.
- Cela garnitura, mut in ovratnik gl. 3.50, 4.50, 6.
- 1 za deklice gl. 1.50, 2.

Celo novo za to sezonu.

Ogrinjala za gospo in deklice: bela, vijolasta, rudeča, modra.

So vsa iz berolinške volne z najlepšimi načrti.

- 1 za gospo gl. 1.20, 1.80, 2.20, 2.80.
- 1 največje, za ogrnit gl. 3.50, 4, 4.50, 5.
- 1 za deklice kr. 60, 80, 90, gl. 1.20.

Eugenie-čepice

iz najfinješe berolinške volne, s svilo podložene in bogato s penkljami olišpane.

Ena gl. 4.50, z vratnim delom gl. 5.50.

Posebno za gospode.

Jako lep predstojnik za gospode iz najbolje volne s fino presitimi prsimi, ovratnikom in luknjami za rokave, tako da se lehko nad vsako srajco nosi, kinča in greje.

Eden 60 kr.

Lovske nogavice, visoke.

- 1 par, velikih, najboljih gl. 1.30.
- 1 " " " največjih in najboljih gl. 1.60, 1.90, 2.30.

Kamašnje najfinješe.

- 1 par, visokih za gospo gl. 1.20, 1.50, 1.80.
- 1 " " " za otroke kr. 60, 70, 80, 90.

Kosmati ovratniki za gospo.

Silno lepi, za na plese in vhone.

Eden gl. 2.50, 3.50, 4.50, 5.

Otročja oblačilec iz ovječne volne.

1 kr. 66 do 80.

1 z rokavi, lepo napravljena gl. 1.20, 1.50, 1.90.

Podplati

kot vloga za vsakovrstno obuvalo, vzdržuje nohe suhe in tople, so tedaj zdravju posebno ugodni.

- 1 par za gospo in otroke 25 kr.
- 1 " " " gospode 30 kr.

Najnovejše za zimo.**Le 5 goldinarjev**

velja popolno angleška **zdravilna obleka**. Je iz amerikanske naturelle koštunske volne in kot kavčuk raztezljiva, ki telo hitro ogrevata in je v vedno lehkem izparjanju vzdržuje. Ta obleka varuje po tem premrazenja, kakor tudi drugih bolezni.

Taka obleka za gospode ali gospo obstoji iz: srajce, hlač, 2 parov kraških ali dolgih nogovic, 1 para žilnih greleev, 1 para vlog za čevlje.

To vse skupaj velja le **5 gld.**

Vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“.

Naznanilo.

S tem naznjamamo vsem svojim p. n. soudom in prijateljem, da smo iz opravilnih ozirov našo

 generalno reprezentanco v Ljubljani
za južne avstrijske dežele

pod provizoričnim vodstvom g. Jožeta Kristan opustili in tako

v Trstu pri gosp. Fr. And. Plesche

in sicer od **1. januarja 1874** napravili.

Torej je sedaj gosp. **Fr. And. Plesche** v Trstu izključljivo opravičen za račun generalne reprezentance v Ljubljani, korespondence in denar sprejemati, na katerega se naj p. n. občinstvo tudi v vseh našo banko zadevajočih zavarovalnih zadevah s polnim zaupanjem obračati blagovoli.

Tikoma menjave oblastil naj se gospodje reprezentanti na gosp. **Fr. And. Plesche** obrnejo.

**Generalno ravnateljstvo
vzajemno-zavarovalne banke „SLAVIJA“
v Pragi.**

Vabilo.

Sklicevaje se na predstoječe naznanilo direkcije vzajemno zavarovalne banke „SLAVIJA“, vabim s tem p. n. občinstvo, ki se rado zavaruje, najjudneje, da se na-me obrača v vseh zavarovalnih zadevah omenjene banke s polnim zaupanjem, katero si budem prizadeval s hitrim in reševanjem opravičevati.

Posebno prejemljem naročila:

- I. za zavarovanje kapitalov na življenje;
- II. " " smrt;
- III. v vzajemno podedovalna društva (asocijacije);
- IV. za zavarovanje proti ognju nepremakljivega in premakljivega blaga, zalog blaga, mobilij, zakladov itd.

Ob enem posebno opozorjem na pri zavarovalni banki „SLAVIJI“ za svoje ude urejena kreditna društva in sicer:

- I. kreditno društvo: kavcijska vloga za uradnike in
- II. " " posojila sploh,

proti 12letnim anuitétam, v 1. slučaji s polletnim in v 2. z mesečnimi odbitnimi obroki.

Vsi dotični prospekti in formulari ležé v pisarnah udano podpisane v prijazno rabo p. n. občinstva zastonj in se vsa potrebna razjasnila radovoljno dajejo.

Z vsem spoštovanjem

**Fr. And. Plesche,
generalni reprezentant
vzajemno-zavarovalne banke „SLAVIJA“ v Trstu
za južne avstrijske dežele.**

(344)